

Posudek bakalářské práce *Frazémy s vybranými animálními komponenty v italštině a němčině*, kterou předložila TEREZA DRŠATOVÁ, Ústav románských studií FF UK, ak. r. 2023/2024.

Tereza Dršatová se ve své bakalářské práci věnuje zajímavému (byť na první pohled velmi omezenému) srovnání frazémů obsahujících názvy zvířat (konkrétně „vlka“ a „ryby“), a to v italštině a v němčině. Jejím cílem bylo nejprve pořídit seznam všech takových frazeologických jednotek, dobře je popsat pro každý jazyk zvlášť, s přihlédnutím k jejich vnitřní struktuře a také vzhledem k frekvenci, a poté načrtnout základní srovnání italštiny a němčiny. Práce je v tomto ohledu zdařilá, tyto cíle naplňuje beze zbytku a v konkrétním formálním i obsahovém zpracování je pečlivá a precizní. Mám k ní proto jen pár okrajových otázek, ale nejprve stručně shrnu její základní strukturu.

Po úvodu, v němž diplomantka dobře vymezuje své téma a základní teoretická i metodologická východiska, se dostává v druhé kapitole k základním pojmům frazeologie v rámci tradiční Čermákovy nauky. Třetí kapitola je věnována stručné konfrontaci pojetí frazeologie české, italské a německé, čtvrtá přináší definici zvířat jakožto typických prvků mnoha frazeologických jednotek. Pátou kapitolou vstupujeme již do aplikační části, kde jsou nejprve představeny zdroje (lexikografické a korpusové). Šestá kapitola, jež je pochopitelně nejrozsáhlejší, postupně – a velmi přehledně – traktuje jednotlivé frazémy se slovem „lupo“, pak pro němčinu se slovem „Wolf“, a analogicky pak pro slova „pesce“ a „Fisch“. Obě části věnované zmíněným zvířatům vždy uzavírá stručné srovnání italských a německých frazémů, z nichž plynou zajímavé shody i odlišnosti.

Jak už jsem naznačoval, text je výsledkem opravdu dobré práce se smyslem pro formální i obsahovou dokonalost, a mohu tedy zmínit jen pár zanedbatelných nedostatků. Začnu těmi formálními.

– Osobně bych příklady z korpusů vždy čísloval jako (1), (2) a uváděl je kurzívou, aby vyniklo, že jde o jiný text s jinou funkcí, než je komentář k těmto příkladům.

– Na s. 26 (mimochodem chybí stránkování, čísla stránek uvádím dle elektronické verze) se trochu posunul základní formát odstavce a text je zde odsazen až příliš.

– Formulační úroveň je vysoká, jen tu a tam lze nalézt nějaké maličkosti, např. na s. 26 ve spojení „byť zřídka“ se mi zdá, že smysl je spíše „jen zřídka“.

– Na s. 28 (podkapitola 6.1.13), zde je omylem „lipo“ v nadpisu místo „lupo“.

Pokud jde o obsahové aspekty, mám jen pár otázek či námětů do diskuse.

– Proč diplomantka zvolila zrovna tato dvě zvířata? Odpovědi se nám částečně dostane až ke konci práce (v závěru na s. 55), zatímco nějaké fundovanější zdůvodnění (vyšší četnost právě těchto zvířat) by se hodilo lépe již v úvodu ke kapitole 6 na s. 23 (zde totiž jinak čteme, že autorka vybrala „dva zástupce tradičního rozdělení obratlovců, tedy savce (vlka) a rybu.“

– U tabulek č. 1 a č. 2 by bylo vhodné doplnit i nějaké frekvenční údaje, aby bylo patrné, zda se v obou jazycích kromě shodné struktury frazémů shoduje též četnost užití. Taková souhrnná tabulka by pak také nebyla špatná.

– Na s. 42 je příklad *espressivo come un pesce lesso*. Nekombinují se tu ve skutečnosti dva frazémy, uváděné odděleně i v práci (*pesce lesso + espressivo come un pesce*)?

– Z diskuse německého *kleine Fische* mám dojem, že v němčině má trochu jiný význam než v italštině (ale později pak autorka říká, že se shodují). Asi by bylo dobré ukázat případné rozdíly na nějakém korpusovém příkladu.

– A jen poslední poznámka na závěr: osobně na mě působí nezvykle říci, že frazémy mají „animální komponenty“, byť je jasné, o co jde; je to přece jen konkrétní slovo označující zvíře v daném frazému.

Bakalářská práce Terezy Dršatové je zdařilým, pečlivě sepsaným textem, který jednoznačně dokládá autorčinu schopnost vymezit a definovat téma vlastního bádání a prezentovat je pak v souvislém odborném textu. Proto práci k obhajobě doporučuji a hodnotím ji jako **výbornou**.

V Praze dne 27. srpna 2024

prof. Mgr. Pavel Štichauer, Ph.D.
oponent bakalářské práce